

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

відкритого уроку з української мови

Розробила:

викладач української мови та літератури
Червонопартизанського коледжу

ЧУРСІНОВА
Наталія Вікторівна

ТЕМА:

**«СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ ЯК СИНТАКСИЧНА ОДИНИЦЯ.
ТИПИ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ.**

СИНТАКСИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ В НИХ»

ОСВІТНЯ МЕТА:

ознайомити учнів з типами словосполучень і синтаксичними зв'язками в них;
поглиблювати знання учнів про словосполучення, їх морфологічний тип і синтаксичні зв'язки в них;
відпрацьовувати навички відрізняти словосполучення від поєднань слів, котрі до них не належать

РОЗВИВАЛЬНА МЕТА:

розвивати вміння і навички визначати морфологічний тип словосполучень, вид підрядного зв'язку у словосполученнях, відрізняти їх від звичайних поєднань слів, підвищувати рівень мовленнєвої культури учнів; розвивати логічне мислення, творчу уяву, пам'ять, самостійність, вміння аналізувати, робити висновки

ВИХОВНА МЕТА:

виховувати в учнів інтерес до української мови як до найважливішого засобу пізнання, спілкування і впливу, сумлінне ставлення до предмета, а також шанобливе ставлення до отримуваної професії

АУТОТРЕНІ НГ

Я — громадянин України.

Я люблю свою державу і рідну мову.

Я дбаю про красу і неповторність української мови.

Культура мовлення — моє друге обличчя.

Я — учень. Я — особистість творча.

Я міркую, замислююся.

Я хочу знати і поділитися тим, що знаю.

БАНК ІДЕЙ

ЗНАТИ

Поняття «словосполучення»;
Морфологічний тип словосполучень;
Синтаксичні зв'язки у словосполученнях;
Різницю між словосполученнями та звичайним поєднанням слів.

ПАМ'ЯТАТИ

Творчість — у всьому!
Сила — в єдності!
Знання — сила!

ПРИНЦИП

Знати необхідно не для того, щоб знати,
а для того, щоб навчитися робити

(М.Горький)

ПОТРІБНО

Власний «продукт» = творчість + знання
Що можемо?
Власний продукт Що цікаво?
Як зробити?

ОСОБИСТА МЕТА

Хочу під час уроку...

Поєднання слів, що не є словосполученнями:

- Поєднання підмета і присудка (*розв'язується алгоритм*)
- Службова + самостійна частина мови (*на шахті*)
- Складені форми дієслів (*буду працювати*), прикметників (*більш вдалих*)
- Поєднання слів за допомогою сполучників сурядності (*шахтар або комп'ютерщик*)
- Фразеологізми (*байдики бити, пекти раків*)

Словосполучення за морфологічним типом:

Іменникові - досвідчені оператори

_____ - кращий за всіх

===== - вісім комп'ютерів

_____ - виготовити механізм

===== - досить цікаво

Творче завдання

З'ясувати морфологічний тип словосполучень:

- **купити комп'ютер**
- **мій комп'ютер**
- **шахтар не працює**
- **надзвичайно цікаво**
- **комар носа не підточить**
- **впевнений у собі**

Способи зв'язку слів у словосполученні

Узгодження — залежне слово вживається у тій же формі, що і головне; зміна форми головного слова вимагає зміни форми залежного слова
(*приводний механізм, обпилювальна машинка*)

Способи зв'язку слів у словосполученні

Прилягання — залежне слово приєднується,
«прилягає» до головного за змістом.

Прилягають:

прислівники (сумлінно працювати)

дієприслівники (сидів думаючи)   неозначена

форма дієслова - інфінітив

(хотіла вчитися)

Способи зв'язку слів у словосполученні

Керування — головне слово керує залежним, тобто вимагає, щоб залежне слово стояло у певному відмінку (працювати за комп'ютером, розповідь про інтернет)

Творче завдання

Утворити словосполучення з поданих слів, визначивши у них вид підрядного зв'язку:

- *цей, помилки;*
- *в помилки роботі;*
- *виконувати своєчасно.*

Письмове тестування.

1. *Словосполучення складається:*

- А) з рівноправних слів   Б) з головного і залежного слів
В) з повнозначного і службового слів

2. *Виділіть з поданих словосполучень дієслівне:*

- А) чорне вугілля   Б) працювати на шахті
В) новий комп'ютер

3. *Якого морфологічного типу словосполучень НЕ існує?*

- А) дієприслівникового   Б) дієслівного
В) прикметникового

4. *Яке з поданих сполучень слів НЕ є словосполученням?*

- А) світлий комп'ютерний кабінет
Б) я – шахтар   В) їхати на роботу

5. *Яке з поданих словосполучень поєднано підрядним зв'язком — прилягання?*

- А) повідомити про помилки   Б) повідомити вчасно
В) цікаве повідомлення

6. *Яке з поданих словосполучень поєднано підрядним зв'язком — узгодження?*

- А) дуже необхідно   Б) щоразу натискати
В) у потрібне місце

- Підсумки уроку — аналіз Банку ідей
- Виставлення оцінок
- Домашнє завдання

Із фахової літератури виписати 10 словосполучень (визначити морфологічний тип і вид підрядного зв'язку) і 10 поєднань слів, що не є словосполученнями.

